1985

Mezinárodní život

Závažnou událostí, která doslova odstartovala další etapu světového vývoje, byl odchod ze života představitele Sovětského svazu Konstantina Ustinoviče Černěnka. Samo působení Černěnka v této funkci bylo omylem vzhledem k jeho podlomenému zdraví. Černěnko zemřel 10. března 1985 v 17,20 hodin a hned 11. března byl nástupcem Černěnkovým zvolen Michail Gorbačov, narozený 2. března 1931. S jeho nástupem odstartovalo období přestavby, jež ve svých důsledcích vedlo až k úplné změně v uspořádání politických sil především v Evropě.

M. Gorbačov

Festival mládeže

Významnou událostí se stal XII. světový festival mládeže v Moskvě. Z našeho okresu odjela delegace na toto setkání mládeže z celého světa.

40. výročí osvobození

Toto výročí se připomínalo v různých materiálech po celý rok. Herky

a důstojně byla v týdeníku Rozvoj
připomenuta památka Josefa Segeně,
který seskočil padákem na území
Dolní Kalné v partyzánské skupině
Chan. Byl slovenské národnosti. V ob-
klíčení fašisty si nakonec nechal
poslední kulku pro sebe. Padl velmi
mlád jako dvaadvacetiletý a je po-
chován na hřbitově v Lalesní Lhotě.
Až sem přišel splnit slova své vojen-
ské přísahy.

Spartakiáda

Velikou oslavou výročí osvobo-
zení byla celostátní spartakiáda.
Byla připravována po celý rok v mno-
hých místech a ve studenecké soko-
lovně se konalo několik cvičitelských
srazů pro celý okres. Jaroslav Čech na-
cvičoval již několikrát a nacvičil opět
skladbu se dvacítkou mužů. Celkem
157 cvičenců nacvičovalo a mnozí z nich
cvičili i v Praze.

Okres Semily má 76773 obyvatel, z toho 51,72% žen. V produktivním věku 15-59 roků je 21860 mužů a 15-54 roky 19476 žen. Důchodců je 17759, t.j. 23,14%.

Bilance okresu

Průmyslová výroba vyprodukovala výrobu za čtyři miliardy korun. Průměrný hektarový výnos obilí činil 3,70 t/ha. Mléka a masa se vyrobil nadbytek.

V nákupu zboží chyběla zejména jízdní kola a mrazničky. Tato situace nebyla dobrá, neboť se často využívalo protekce a též podplácení.

Varroáza

Velikým nebezpečím pro včelí úly se v posledních letech stala tato choroba, která se k nám šíří i ze sousedních států. Dravé roztoči dokáží velmi rychle zničit osazenstvo úlu. Včelaři se brání důslednou kontrolou laboratorní a vykuřováním - fumiga-

Zemědělství

cí Taktikem, sedy chemicky.

V tomto roce bylo dosaženo rekordní sklizně obilovin kolem 40 metráků po hektaru. I studenecké JZD se mohlo pochlubit úspěšnou sklizní obilí.

Studenecké JZD obdrželo též uznání jako nejlepší pěstitel lnu v okrese.

Sport

Ve stolním tenisu Studenec v mužích bojoval v okresním přeboru neúspěšně a skončil poslední. Spartakiádní bytařské závody se pro nepřízeň počasí příliš nevydařily. První místo obsadilo ZD Studenec v přeboru v odbíjené vesnických družstev. Velice úspěšně hráli muži kopanou, neboť postoupili v okresní soutěže a v okresním přeboru obsadili po podzimu druhé místo. Žáci skončili třetí. V okresním přeboru odbíjené skončil Studenec poslední; chyběla mu mladá krev.

Počasí 1985:

Na leden tohoto roku se bude dlou- Extrémní
ho vzpomínat, neboť přinesl extrémní mrazy
mrazy: 6. -25°C, 7. -24°C, 8. -26°C a 9. -26°C
a ještě 14. -22°C. Pak již mrazy zkrotly
a 23. byl dokonce +1°C s deštěm. Mrazy
přinesly i slunné dny. Sněhu ale bylo
málo, jen asi 15 cm.

Únor začal kladnými teplotami,
ale mrazy si ještě přišly na své: 11. -23°C
a 12. -24°C. Konec měsíce byl mlhavý
a teplota kolem nuly. Srážek spadlo
málo.

Březen byl již podstatně teplejší, pou- Suché
ze 11. bylo -9°C a 13. -8°C. Časté mlhy měsíce
a deště, pouze několik jasných dnů.

První tři měsíce byly opravdu su-
ché: leden 59,2 mm, únor 32,2 mm a
březen pouhých 35,0 mm srážek.

Duben v ranních teplotách kůstal
dosti nízko, nejvíce 7. +6°C, nejméně 17. a 18.

- 2°C. Nejteplejší dny od 18. do 23. až + 18°C, na konci měsíce opět mrazíky se sněhem a vánicí, která navála závěje a vánice též navála vrstvu více než 20 cm sněhu.

1. máj na sněhu

1. máj se odehrál při sněhové pokrývce ve skutečně extrémních podmínkách. Pak se však teploty rychle zvyšovaly, již 4. bylo jasno a + 10°C při JV větru a 7. dokonce + 20°C s večerní bouřkou a deštěm. Uprostřed měsíce velice teplo: 14. až + 27°C. Pak se již držělo poměrné teplo a 27. bylo zase + 27°C a 29. a 30. znovu večerní bouřky.

Teplý a deštivý červen se udržel až do 7. + 23°C, ale Medard vše otočil: chladno a deště se pak protáhly až do konce měsíce.

Ještě začátek července byl dosti deštivý, ale teploty pomalu stoupaly až na + 23° 6. Pak opět nastalo ochlazení a déšť, lijáky a časté bouřky při

teplotách až 30°C.

Uprostřed srpna bylo několik pě-
kných dnů, nejvíce teplo 13. až 15. až
+30°C. Pak přišlo několik chladněj-
ších dnů s deštěm a bouřkami, ale
na konci měsíce bylo již hezky, i když
nejvýše 31. + 24°C. Tento měsíc byl nej-
bohatší na srážky v celém roce
se 112,6 mm.

4. září se ochladilo, přičemž Sníh v září
na Sněžce napadlo 6. září 15cm sněhu.
Pak již bylo chladněji a pouze 20. až 22.
stouply teploty nad 20°C při jasných dnech.
Konec měsíce byl opět chladný, 27. ráno
dokonce 0°.

Říjen byl velice příjemný, téměř
bez srážek a se mnoha pěknými dny.
Začátek měsíce dokonce s teplotami nad
+20°C, pak však již od 9. + 11°C stále
méně. Ranní mrazíky od 20., nejníže
26. -5°C.

Listopad byl již hodně chladný,

již od 4. - 6°C a svatý Martin přijel na bílém koni poprvé od roku 1965. Již 20. ledna 20 cm sněhu a na konci měsíce dokonce až 25 cm. Teploty ráno nejníže 17. -11°C a 30. -10°C.

Chladný listopad, ale teplý prosinec

Prosinec naopak byl velmi teplý, pouze 1. -10°C a 30. -7°C a 31. -8°C. Jinak se ranní teploty držely většinou nad nulou, sníh téměř rozdál a teprve po vánocích napadlo asi 15 cm.

Od září 1982 do konce dubna 1985 uplynuly více než dva roky, které byly označeny jako období hydrologického sucha. Ubývalo povrchových i podzemních vodních zdrojů. Průměr srážek se pohyboval pod devadesáti procenty normálu a dosáhl za celý rok 1985 pouze 720,8 mm.

Kalendarium

Úmrtí 1985:

	č.p.	nar.	zemř.
Petrák František	R-2	20.12.1903	4.1.
Sedláček Bohuslav	295	21.10.1909	11.1.
Tauchmanová Marie	209	19.8.1893	13.1.
Foldman Antonín	95	10.4.1914	23.2.
Šolcová Růžena	100	26.1.1911	25.2.
Říha Vincenc	56	19.10.1914	7.3.
Horáčková Růžena	256	13.3.1907	10.4.
Hák František	307	26.1.1900	11.4.
Vizner Jaroslav	126	1.2.1910	10.5.
Mašek Luboměr	R28	28.6.1945	12.5.
Tomáš Oldřich	185	18.7.1905	11.7.
Čermáková Božena	297	19.8.1904	5.8.
Karásek Josef	R28	2.11.1904	2.9.
Ulvrová Julie	205	26.3.1906	29.10.
Kloučková Marie	12	14.11.1900	30.11.
Tauchman Jaroslav	104	26.4.1908	5.12.
Duškova Božena	24	29.1.1901	15.12.
Karásková Ludmila	303	15.10.1896	24.12.

Narození:

	nar.	č. p.
Rais Daniel	24.1.	254
Vanclová Kateřina	17.2.	243
Korolvička Vojtěch	2.4.	R29
Jiran Lukáš	19.4.	177
Vacková Jaroslava	19.4.	233
Pek Roman	11.5.	78
Foltmanová Michaela	26.6.	95
Bucharová Eva	3.7.	314
Štěpánková Pavlína	29.7.	R13
Plecháčová Soňa	19.8.	137
Nosek Kamil	10.8.	127
Hodková Soňa	22.8.	79
Šimek Milan	20.8.	179
Novák Přemysl	5.9.	R38
Erlebach Lukáš	11.11.	R30
Hek Vladimír	23.11.	79
Horáčková Jana	29.12.	348

1986

Uspořádání světa

Rok 1986 ve světě probíhal ve znamení ostrého napětí mezi dvěma soupeřícími tábory s odlišným politickým a hospodářským systémem. Určité zmírnění situace se očekávalo od jednání XXVII. sjezdu KSSS v únoru 1986. Očekávala se zejména změna stanov i náznaky určitého řešení v dalším hospodářském a sociálním rozvoji, a to dokonce do roku 2000. To bylo více než odvážné, a jak ukázal další vývoj, také zcela zbytečné.

Křečovitá politika KSČ

Tento rok byl také rokem XVII. sjezdu. Projevila se určitá spokojenost s výsledky sedmé pětiletky, avšak politický systém byl velice křečovitý. KSČ brzdila veškeré pokusy o dobrý nápad, společenskou kritiku i jakékoliv náznaky o průnik procesu demokratizace. V naší oblasti se to týkalo zejména určitých pokusů v ochraně krkonošské přírody, které byly radikálně brzděny.

Volby do NV

Výraznou událostí byly též volby do zastupitelských sborů, tedy národních výborů. Konaly se 24. května 1986. Předsedou ONV se stal ing. Otakar Fišer z Libštátu, předsedou MNV Studenec Josef Pochop z Martinic a jeho tajemnicí Věra Staňková ze Studence. V ONV byli poslanci za Studenec Jaroslav Čech, Vlasta Šabatová a Ludmila Rumlová.

Obyvatelstvo okresu

Okres Semily měl k 31. prosinci 1985 76327 obyvatel, nejméně z okresů Východočeského kraje. Obyvatelstva ubylo přirozeným úbytkem (148 osob) a odstěhováním (242 osoby). Negativním jevem jsou časté rozvody. Průmyslová výroba v okrese zaostala za plánem o devět milionů Kčs, především v textilním průmyslu, neboť chybějí kvalifikovaní pracovníci.

200 let ochotnického divadla ve Vysokém

Před dvěma sty lety se hrálo poprvé ve Vysokém ochotnické divadlo. Tehdy zhlédl vysocký občan Jan Petruška v pražské Boudě Thámovu hru Břetislav a Jitka a přenesl si své dojmy až domů. Pak nacvičil doma hru nejprve s dětmi a o vánocích již hru s herci dospělými. Zájem obyvatelstva byl značný. Začalo se hrát na radnici a později vznikl spolek Krakonoš. Ve vlastní budově se hraje od roku 1925. Cesta kolem světa za 80 dní se tu hrála celkem. Od roku 1971 se ve Vysokém koná Národní přehlídka divadelních souborů. Je to znamenitá událost pro celou oblast podkůří Krkonoš.

600 let Bukoviny

Bukovina je velmi čilá obec. Proto v plné svěžesti oslavila své výročí. Má velmi pěkný kulturní sál, kde již vystoupilo 45 uměleckých souborů. I když obec čítá pouze 187 stálých obyvatel, sjíždě-

jí se sem lidé ze širokého okolí. Obci prospívá i spolupráce s obvodem Praha 3, který zde má školu v přírodě. Při oslavách zde s velkým ohlasem vystoupil dětský pěvecký sbor Jizerka ze Semil.

100 let požárního sboru

Stoleté výročí požárního sboru bylo pro obec nejvýznamnějším jubileem roku. V sobotu se měla konat taneční zábava na letním parketu, ale po třetí bouřce a poklesu teploty na +7°C se silným větrem se v sále sokolovny konala sousedská zábava se dvěma hudbami.

Venku před sokolovnou probíhala výstava požární techniky - Stratílek, Praga A N, Smekalka, Parnička, ale i nové moderní vozy Tatra 815 a LIAZ. V neděli dopoledne začala slavnostní schůze, při které byla vzpomenuta obětavost a družnost požárnického hnutí v obci po celých sto let. Hned po skončení schůze zaznělo siréna

a začalo námětové cvičení za účasti šesti sborů z okrsku. V kulturním pořadu vystoupila čtyřiceticlenná dětská dechovka ze Dvora Králové, dále soubor Špindleráček a hradečtí Kantoři. Slavnostní ráz dotvářela též místní kapela. Textilen zhotovil též ubrousky na památku. Účastníci i pořadatelé oslav se rozcházeli velice spokojeni.

Trojnásobná tragedie

Největší tragedie, o které se dlouho bude mluvit a psát po celé republice, se udála 22. června kolem jedné hodiny a čtyřiceti minut na Špici. Tehdy se konala taneční zábava v sokolovně na počest setkání s moravským Studencem. Osmnáctiletý Jiří Prokop, který nevlastnil řidičské oprávnění, naložil do auta šest dalších mladých lidí. Velice rychle ujížděli směrem na Jilemnici. V šeměři stokilometrové rychlosti v levotočivé zatáčce narazili do stromu.

Následky nehody byly více než hrozné. Řidič a spolujezdec Martin Janoušek zemřeli na místě, dalších sedmnáctiletý chlapec z Čisté při převozu do nemocnice, další dva spolujezdci měli zranění těžká a jeden lehčí. Řidič byl pod vlivem alkoholu. Zcela zdemolované vozidlo bylo pak pro výstrahu vystaveno na náměstí v Semilech.

Studenec ve sportu

V kopané si studenečtí vedli dobře na jaře, kdy skončili třetí; na podzim to již bylo horší, a proto skončili celkově sedmí. Žáci ve své skupině obsadili pěkné druhé místo a mladší žáci skončili šestí.

Studenec si vedl také velice úspěšně v nohejbalu. Zvláště v odborářských soutěžích si družstvo Textilanu počínalo velmi dobře a zařadilo se mezi nejlepší v republice.

Počasí 1986:

Začátek ledna byl silně mrazivý; Nový rok začal s -17°C a 15 cm sněhu. Po celý leden se teploty držely pod nulou, pouze 19. a 20. stouply na +3°C. Jasných dnů bylo málo, dosti často sněžilo. Sněhová vrstva dosáhla ku konci měsíce 30 cm. Srážek bylo proto hojně - 121,7 mm.

V únoru se po celý měsíc udrželo mrazivé počasí. Nejnižší mrazy uhodily však ku konci měsíce: 24. a 26. až -20°C. Jasných dnů byla v průběhu měsíce celá polovina, a proto sněhu nebylo ani nepřibylo a na konci února ležela slehlá a zmrzlá vrstva 20 cm. Byl to rekordně suchý únor - pouze 9,6 mm srážek. Slunný únor

V březnu se výrazně oteplilo, a proto sníh zmizel již v první třetině měsíce. Denní teploty již 10. dosáhly +10°C a 28. dokonce +17°C. Proudil jihovýchodní Březen bez sněhu

vítr a přinášel oteplení i časté deště, zejména ku konci měsíce.

Léto již v dubnu

Výrazně teplé dny převažovaly i v dubnu. Přišly letní dny s teplotami nad 20°C, a to 9. + 25°C a ku konci měsíce stále teplo. Polovina dnů v měsíci zcela jasných, ale deště velice málo, pouze 29,4 mm srážek.

Teplo též v květnu

Rovněž květen byl výjimečně teplý, pouze na konci měsíce bylo jen + 9°C. Nejteplejším dnem byl 27. květen s denní teplotou + 26°C. Jasné dny opět převažovaly a bouřky přicházely od 13. do 15. května.

Červnová vedra

První červnová dekáda byla ještě chladná a deštivá, ještě 8. + 15°C. Potom však nastoupily dny plné veder a zcela jasné. Objevily se dokonce dny s +30°C, a to 16. a 17. června, bouřka s veder pak 20. června.

Červenec byl měsícem velice pro-

měnlivým s velice kolísavými teplotami a častými srážkami. Na svátek Jana Husa bylo ještě +26°C, ale 9.–11. poure +12°C. Delší teplo s bouřkami pak přišlo na konci měsíce.

Srpen si udržel teplé dny až do 20. +20°C. Pak se však projevilo oblačení s teplotami až do +20°C a častým deštěm. Většinou zataženo, jasných dnů málo. Spadlý déšť naprší v množství 134,7 mm – druhý nejvlhčí měsíc v roce. Deštivý srpen

V září jsi teploty nepřekročily +20°C, poure 15. bylo +22°C. Ranní mrazíky však ještě nepřišly a zvlášť ku konci měsíce bylo klidno a jasno s teplotami kolem +15°C.

I říjen byl ještě teplý s nadpoloviční převahou jasných dnů s východním větrem. Teploty se ještě stále držely nad deseti stupni a teprve od 23. poklesly níže. Několik dnů s celodenním deštěm např. od 19. do 23. porved- Příjemně v říjnu

lo množství srážek.

Listopad ještě vydržel téměř bez mrazů. Pouze čtyřikrát poklesly ranní teploty pod nulu a pouze poslední 30. po celý den mrzlo. Ubylo jasných dnů a více pršelo.

Vysoké srážky

Prosinec se již vyznačoval ranními mrazy, jež však až do 21. klesaly pouze na -3°C. Teprve vánoce byly chladnější s -12°C na Boží hod. Ku konci roku se však oteplilo, na Silvestra až na +3°C. To však bylo pouze přechodné. 14. začalo vydatně sněžit a kvalitě po vánocích před oblevou vyrostla již sněhová vrstva až na 80 cm. Spadlo skutečně rekordní množství 217,1 mm srážek.

Celkově lze charakterizovat tento rok jako velmi teplý a příznivý. Srážky byly nadprůměrné díky vysokému spadu v prosinci a dosáhly 917,6 mm.

Kalendarium:

Úmrtí 1986:

	č.p.	nar.	zemř.
Vondroušová Marie	R 35	13.9.1901	14.1.
Frýbová Anna	1	1.9.1902	1.3.
Staněk Miloslav	358	13.8.1932	20.2.
Kudrová Marie	77	27.7.1894	22.3.
Tauchman Josef	360	12.8.1908	16.5.
Paulů Karel	R22	16.6.1916	6.5.
Mach Bedřich	366	15.9.1906	31.5.
Klazar Josef	287	3.4.1919	11.6.
Janoušek Martin	262	24.6.1968	22.6.
Prokop Jiří	181	4.2.1968	22.6.
Duška Josef	24	21.4.1895	26.6.
Grossman Eduard	149	1.4.1903	5.9.
Jebavý František	158	31.3.1923	10.11.
Štefan Rudolf	75	22.7.1905	3.12.
Noskovà Jaroslava	25	13.11.1943	15.12.

Narození:

	nar.	č. p.
Háková Eva	17.1.	103
Kuřík Ondřej	1.3.	254
Sladká Kateřina	4.3.	R32
Štěpánek Tomáš	13.3.	213
Pánek Tomáš	2.3.	200
Lukeš Martin	12.4.	R176
Vacek Jiří	16.5.	233
Šmíd David	25.5.	R12
Háková Eva	11.6.	322
Feslová Zdislava	12.6.	346
Slavíková Zdislava	4.7.	135
Hylmarová Marie	24.6.	144
Černá Simona	27.6.	201
Chrlek František	12.7.	107
Jerdinský Michal	4.8.	16
Junek Ondřej	20.8.	10
Hons Pavel	31.8.	204
Kudrová Michaela	6.10.	R30
Synek Tomáš	8.11.	359

	nar.	č. p.
Pekova Radka	18. 11.	78
Tomáš Filip	23. 11.	R 175
Novotný Ondřej	15. 12.	354

1987

Rok 1987 se vyznačoval tendencí ke sbližení dvou hlavních velmocí a poklesu mezinárodního napětí. Byla to záruka snahy o snížení nadměrného jaderného zbrojního potenciálu, který je vážným nebezpečím pro celý svět.

Snížení napětí

8. prosince 1987 se společně dohodli Michail Gorbačov a americký prezident Ronald Reagan. Potvrdili likvidaci raket středního a kratšího doletu. Byly zřízeny komise ke kontrole tohoto opatření, jejichž činnost potrvá po mnoho let.

Disidenti

V tomto úsilí o vyrovnání poměru sil ve světě zesilovala v socialistických státech činnost disidentů. Jejich činnost byla sice nenápadná, ale pro utváření podoby budoucího světa velice významná. I když tato skupina byla ostře sledována, pronásledována policií, podnikala celou řadu

akcí; např. k 10. výročí Charty 77, na obra-
nu nespravedlivě pronásledovaných obča-
nů apod. Jejich činnost ale s uznáním
sledovali přední světoví politikové,
např. francouzský president Mitterand,
jsa přesvědčem, že tato skupina di-
sidentů nakonec nastolí demokratic-
ký systém.

Obyvatelstvo

Události v okrese a obci:

V okrese bylo na počátku roku za-
městnáno 35587 obyvatel, z toho
19223 ženy. Ještě pracovalo také
5295 důchodců. Průměrná měsíční
mzda činila 2777 Kčs.

100 let lyžování

Z důležitých výročí jsme si při-
pomněli sto let lyžařského sportu
v oblasti Krkonoš. Krajský výbor Sva-
zu lyžařů proto uspořádal oslavy
ve Vysokém nad Jizerou, kde vznikl
třetí skiklub v Království českém.
Byly předvedeny i závody „postarců"

čili jak se dříve ve Vysokém závodilo. Další oslavy proběhly na podzim v Harrachově, kde se jich dokonce zúčastnil president světového lyžování.

Rok v přírodě

Nový rok začal nepříznivě pro silničáře. V závěru minulého roku napadlo až 60 cm sněhu a do toho začalo husté pršet při teplotách +5° až +7°C. Těžký a mokrý sníh a vítr učinil mnohé vozovky neprůjezdnými. Již v noci ze 2. na 3. leden však uhodil mráz až -12°C. Elektrické vedení na mnoha místech bylo poškozeno od pádu stromů, tíhy sněhu i jinovatky.

Jarní práce v dubnu se opozdily o tři týdny. Dařilo se letecké přihnojení, avšak zdržela se setí obilí a sázení raných brambor. Březen letošního roku byl druhým nejstudenějším za poslední čtvrtinu století. Nejchladnější byl březen 1976 (-15,5°C v součtu).

Ani průběh senoseče nebyl valný

Pole i louky byly rozmoklé, a proto se
většinou senážovalo.

Rovněž do žní se vstupovalo
za vlhka a na polehlé porosty. Te-
prve na konci srpna několik pěkných
dnů umožnilo pokročit ve žních.
Rovněž sklizeň lnu se zdržela.

Úroda sěk nebyla příliš, neboť
mu uškodily červnové kroupy. Vegetace
je o tři týdny opožděna.

V naší oblasti se obilí sklízelo
ještě v polovině září, spolu se skli-
zní brambor. Sklizeň této plodiny
byla ovlivněna pozdním nástupem
a též plísní bramborovou.

Agro v Martinicích

Zajímavý spor mezi úřady a obča-
ny vznikl v Martinicích. Agrochemic-
ký a meliorační podnik v Lomnici n.
Pop. se totiž rozhodl, že tu postaví
sklad průmyslových hnojiv. Občané se
však postavili proti tomu, neboť by
mohlo dojít k ohrožení zdroje pitné

vody a též vody ve zdejším rybníku
Navíc by se zvýšil průjezd nákladních
automobilů středem obce, už tak značný.
Nakonec Agropodnik ustoupil názoru
občanů a k realizaci plánované
stavby nedošlo.

4. července se konal už VII. sjezd obyvatel Lhot, tentokrát ve Lhotě na Mělnicku. Lhota je nejhojnější místní jméno v Československu. Lhot a Lhotek je v Čechách 322, na Moravě 130 a slovenských Lehot je 37. Jméno vzniklo z praslovanského slova „lgota", což znamená úleva, svoboda. Takto se pojmenovávaly osady založené obvykle na lesní nebo močálovité půdě, jejichž obyvatelé byli do jisté lhůty, zpravidla na 10 až 18 let, osvobozeni od placení všech feudálních dávek a od ostatních poddanských povinností, např i roboty.

Lhot je nejvíc

Závod míru

Skutečně pozoruhodnou trasu si pro letošní Závod vybrali pořadatelé. Nejprve se jela etapa z Pardubic do Harrachova. Za krutých podmínek ve větru, dešti i sněhu zvítězil známý německý cyklista Ampler. Hned následující den se jela časovka Mýto - Příchovice a zpět až za věž rozhodčích pro skoky a lety na lyžích. Stoupání bylo velice náročné, a tak řada závodníků musila sesednout z kola a do cíle dojít pěšky. Zvítězil opět Ampler. Pak měli cyklisté den odpočinku a od nás startovali do Polska. V Harrachově se jim ale velice líbilo.

Zdravotní středisko

Významnou částí moderní obce je zdravotní středisko. Ve Studenci bylo zatím umístěno v budově vedle závodu Textilan a byla sem směrována všechna tři oddělení: dětské, zubní a všeobecný lékař. Propojení dětské čekárny s dospělými a zubní na chodbě byly zcela nevyhovující.

Proto byl vypracován plán na zřízení nového zařízení. Naštěstí byl pojat dosti velkolepě, velice moderně. Odborným garantem bylo ředitelství OÚNZ, vlastní stavební akci pak měl provést národní výbor v akci Z. Celkové náklady se měly pohybovat kolem pěti milionů Kčs. Stavba znamenala zejména veliké obtíže se sháněním materiálu, neboť ho byl velký nedostatek a vše bylo komplikováno limitováním. Velikou pomoc prokázala skupina důchodců, kteří větší část stavby vystavěli.

Studenec v odbíjené

Studenecká odbíjená pomalu spěla k ráníku. Místní oddíl dosáhl během sedmdesátých a osmdesátých let pěkných úspěchů v rámci kraje, avšak zapomněl na výchovu mládeže. Výkonnost družstva pomalu klesala a nepomohli ani hráči z okolních obcí. V tomto roce ještě startoval v okresním přeboru, kde obsadil třetí místo.

Daleko lépe si vede oddíl kopané, který se o mládež velice stará. Proto jeho družstva patří mezi nejlepší v okrese mezi mininářky, žáky i v dorostu.

Zanikla též činnost oddílu stolního tenisu. Rovněž jeho hráči doplatili na generační problém.

Počasí, příroda:

Rok 1987 byl skoupý na srážky s pou- Málo
hými 780 mm. Pro zemědělství však srážek
byl málo příznivý, neboť bylo dlou-
ho zima a vlhko a v letních mě-
sících velice často pršelo. Nejvíce
tolik napršelo v červnu v období se-
nosečě - 104 mm, nejméně v říjnu -
19 mm.

Leden se vyznačoval silnými Mrazy
mrazy, které panovaly po celý měsíc. i sníh
Nejvíce ale mrzlo 8. - 23°C, 14. - 24°C
a 31. - 22°C. Sněhu bylo již od prosin-
ce hodně - až 80 cm. Leden byl srá-
kově druhý nejhojnější v roce
s 80 mm.

V do začátku února se přene-
sly silné mrazy; 1. ještě - 21°C. Od 9.
se trochu oteplilo až na +2/+5°C,
ale ke konci měsíce opět uhodily
silné mrazy: 24. až - 16°C. Sněhu po

Sníh i v březnu

Po většinu března ještě stále mrzlo: 5. a 6. -16°C a ještě 23. -6°C Ještě v první jarní den leželo 40 cm sněhu a teprve déšť na konci měsíce jej smyl. Srážek bylo poměrně málo 58 mm.

Pěkný konec dubna

Denní teploty v dubnu již byly přijatelné, neboť dosáhly 9. +17°C a ku konci měsíce již stoupaly až ke +20°C. Zvláště ku konci dubna bylo stále jasno. Srážek spadlo poměrně málo - 49 mm.

Ranní mrazíky v květnu naštěstí nepřišly ani o rmrzlých mučích. Denní teploty se stále pohybovaly mezi 15-20°C. Srážky padaly hojněji - 68 mm.

Deštivý červen

Kromě čtyř dnů v červnu stále pršelo, a tak napršelo nejvíce vody během měsíce - 104 mm. Nejchladněji bylo 16. a 22. +7°C ve dne. Pouze uprostřed a na konci měsíce vystou-

pily teploty až mezi 25-30°. Po nich však následovaly silné bouřky s vydatnými dešti.

V červenci bylo zpočátku velmi teplo, ale pak teploty v průběhu měsíce nepřevýšily +25°C. Několik jasných dnů s modrou oblohou jsme zaznamenali uprostřed měsíce. Nejteplejší bylo prvého +30°C, nejchladnější 28. +12°C. Srážek celkem hojně - 76 mm. Dosti deštů v létě

Srpen měl přibližně stejný průběh též s dosti častými dešti - srážkami 73 mm. Ráno již přinášelo chladna, např. 7. +1°C, přes den nejchladněji 6. +10°C. Ve druhé polovině měsíce však bylo ještě hodně teplo, až +25°C na opožděné žně.

V září se teploty ještě stále držely nad nulou i po ránu. Nejchladnější ráno bylo 1. +3°C

. a 30. +2°C. Ve dne ještě stále příjem-
né teplo mezi 16-23° C. Častý drob-
ný déšť, celkově 64 mm.

První polovina října byla
ještě teplá; ještě 17. ráno +11°C, den-
ní +13°C. Mrazíky začaly až 28. -1°C,
nejchladněji ráno 31. -5°C. Dosti
jasných a polojasných dnů s východním
větrem a slabými srážkami - pou-
ze 19 mm.

Ještě v listopadu téměř
nemrzlo, časté byly mlhy a drobné
deště. Teploty do +8°C, ku konci
měsíce již chladněji. Srážky do-
sáhly 75 mm.

V první polovině prosin-
ce uhodila řádná zima a ran-
ní mráz klesl 9. až na -13°C.
Od 18. se však oteplilo a pouze
po tři vánoční dny opět mrzlo
a bylo jasno. Pak však zase při-
šlo oteplení 29. až +9°C, zataženo a déšť.

Kalendárium:

Úmrtí:

	č.p.	nar.	zemř.
Jakoubek Alois	179	3.10.1911	5.3.
Fejfarová Božena	R23	31.7.1908	6.3.
Erbenová Ludmila	163	1.9.1906	9.3.
Vancl Martin	222	6.2.1987	7.3.
Klazar Oldřich	287	3.7.1913	24.3.
Tauchman Karel	48	26.1.1894	26.5.
Hák Antonín	26	29.9.1896	24.5.
Sedláček Vladimír	208	14.6.1917	28.5.
Tauchmanová Amálie	360	11.6.1905	4.6.
Petřík Bernard	255	1.12.1915	13.7.
Špidlen František	340	7.4.1915	25.7.
Hendrychová Marie	310	17.10.1914	27.8.
Vondrášková Marie	132	8.7.1913	28.12.

Narození:

		nar.	č.p.
Synková	Michaela	17.1.	299
Nosek	Luboš	4.2.	127
Vancl	Martin	6.2.	222
Jebavá	Martina	11.3.	R 45
Svoboda	Lukáš	10.4.	300
Buchar	Jan	18.6.	314
Kudr	Stanislav	17.7.	350
Mejsnar	Petr	19.7.	60
Hák	Josef	31.12.	347
Pešková	Veronika	28.7.	195
Pešek	Tomáš	28.7.	195
Kuříková	Zuzana	30.7.	R 7
Klázarová	Adéla	12.8.	300
Klázar	David	12.8.	300
Chrlek	Tomáš	18.9.	64
Králová	Tereza	12.12.	132
Šmíd	Lukáš	11.12.	R 12
Nýdrlová	Angela	29.10.	367

1988

Události doma i ve světě:

Tuto část kroniky jsem psal v lednu 1996 po prostudování materiálů z oné doby. Hodnotit obraz oné doby je obtížné, neboť převratně změnily úhel pohledu události, jež mezitím nastaly. Proto prosím laskavého čtenáře, aby vzal tuto skutečnost na vědomí.

Dr. Josef Jech, kronikář

Hlavní politickou linií stále tvořila myšlenka přestavby socialismu, se kterou přišel sovětský představitel Michail Gorbačov. Jak bylo zvykem, tato myšlenka se neustále omílala a posuzovala na zasedáních stranických a státních orgánů všech stupňů. Ve skutečnosti ale autoritářský přístup a vyžadování slepé poslušnosti stranických příkazů a oproti tomu falešné kamarádství a korupce způsobily, že řízení života společnosti mělo vážné trhliny. Trhliny systému

To se projevovalo zejména v systému výroby, kde se marně hledaly nápady na jeho přestavbu a druhotně i na brhu. Vznikaly stálé problémy s nedostatkem zboží, např. chladniček, mrazniček, stavebních materiálů. Proto se hledala různá řešení oklikou jako byla protekce, známosti, podplácení či vysoká funkce. Chyběly i pracovní kapacity, protože pracovní postupy byly pomalé a málo efektivní.

V tomto roce významných výročí docházelo k častým střetům policie s disidenty. Policisté často užívali brutálních prostředků, a tak situace dozrávala ke zvratu, který dávali najevo zejména představitelé západních mocností.

Události v obci a okolí:

Obyvatelstvo okresu

Okres Semily měl k 31. 12. 1986 76008 obyvatel, z toho žen 39211.

Narodilo se 954 dětí, zemřelo však 1109 občanů. Vysoká rozvodovost: na 100 sňatků 22,3 rozvodů. Semily měly 9652 obyvatele, Jilemnice 5413. Hustotou osídlení 108 obyvatel na 1 km² patří okres k více zalidněným.

Tento rok byl rokem významných výročí. Rozebíral se význam Vítězného února, ale výrazně se připomínal též Mnichov a jeho důsledky pro naše pohraničí. Německá menšina, která kolonisovala naše pohraničí, dala najevo svou sílu pod vedením Henleina a jeho strany ve volbách již v roce 1935. Tak např. v Rokytnici n. Jiz. pro ni hlasovalo 79% obyvatel a v celých Čechách 21,50 procenta hlasů. Není divu, že Češi museli pohraničí opustit, aby si zachránili alespoň holé životy již na podzim roku 1938.

28. říjen se vzpomínal jako den nesmírného uvolnění poválečného i nového

vzepětí a rozmachu národního.

600 let Studence

Významné výročí 600 let od svého založení oslavila naše obec. Bylo vydáno zvláštní vydání Zpravodaje, kde byla zachycena minulost i současnost obce. Oslavy zahájilo 27. května estrádní vystoupení královéhradeckých umělců a taneční zábava. V sobotu 28. května se konalo slavnostní zasedání MNV. Předseda Josef Pochop po kapitole o minulosti obce řekl, že za posledních 15 let vyrostlo v obci 38 rodinných domků. Zmínil se též o výstavbě nového vodovodu a zdravotního střediska. Působivé bylo i recitační pásmo žáků ZŠ s využitím diapozitivů. Místní amatérské studio Ponrepo též promítalo svůj film o Studenci.

Textilen

Z Textilenu Studenec pomalu mizí tradiční tkalcovský žargon. Děje se tak díky tomu, že do provozu byly uvedeny první jehlové tkací stroje značky Dornier. Do konce roku 1988 byly takto zmo-

dernizovány dva sály. Stroje mají elektronicky řízené automatické mazání jehel a samočinné vyhledávání útku při přetrhnutí, spouštění stavu vpředu i vzadu, takže jej Skadlena nemusí obcházet. Z Skalcovského slovníku mizí slova jako hustá nebo řídká. prouka, rálahy, hnízda, hrbaný útek a podobně; uděrky mají pevný kraj a nemusí se obrubovat. 70 procent produkce jde na export - do NSR, Švýcarska, Japonska i Austrálie. Textilen má ještě konfekci a pletárnu matracovin pro nábytkářský průmysl. Modernizace však neovlivnila ekonomické výsledky do poklesu - naopak došlo k nárůstu hrubé výroby proti roku 1986 o 39 milionů Kčs a 50 procent.

S medailemi a úsměvy ve tvářích se vrátili domů úspěšní reprezentanti z Zim. ZOH Calgary rachova Pavel Ploc a Václav Korunka. Zvláště naši skokani zde dosáhli vynikajících výsledků.

Na počátku června se ve studenecké

sokolovně konal slavnostní večer. Sjeli se sem naši nejlepší lyžaři, trenéři a představitelé tělovýchovy. V krásné atmosféře sportovního přátelství byl již potřetí (předtím 1983 a 1985) králem bílé stopy prohlášen Pavel Ploc před mužskou běžeckou štafetou a dalším skokanem Jiřím Malcem.

Rozmary počasí

Zima z roku 1987 nám odkázala dostatek sněhu především na horách. Na Benecku bylo 1. března 117 cm sněhu a - 4°C.

V neděli 24. července ve 22 hodin však přišla po nádherném víkendu bouře, větrná smršť a krupobití, které řádily v pásu od Koštálova k Horkám, Studenci až po Horní Branou. Bylo značně poškozeno 1150 ha obilí a též další plodiny. Škody činily 11 milionů Kčs a úbytek činí 3300 tun obilí. Došlo i k vážným poruchám energetického systému, jejichž odstranění

bude trvat do konce srpna. Byla též poškozena okna, omítky a střechy ve více než pěti stech případech.

První drobné podnikání ve formě služeb se již v obci objevilo. MNV vydal třiceti občanům povolení k provozování služeb: jedné švadleně, jednomu krejčímu - ostatní byly stavební profese. Objevily se plány vybudovat Dům služeb, nůsdalo však jen u plání. První služby

Během roku 1988 se v obci pracovalo na výstavbě zdravotního střediska, vodovodu v Martinicích a Lálesní Lhotě a též ve Studenci, kluziště v Martinicích a rekonstrukci kulturního zařízení v Lálesní Lhotě. V Martinicích postavili velmi pěkné kluziště za 400 tisíc díky vydatné pomoci ZSS Martinice při řešení pomoci mechanizace a problémů s materiálem. O stavbu vodovodu pečoval vedoucí Václav Šulc Stavby v obci

Zdravotní středisko bylo pro obec velmi důležitou stavbou. Řešení takové stavby svépomocí v akci Z ve velkých rozměrech nákladů nebylo příliš mou-dré. Byl velký nedostatek cihel a především dřeva na řezivo, kterého bylo třeba 135 m^3.

Na stavbě stále pracovala parta důchodců v čele s Josefem Horáč-kem, v níž dále byli Václav Tauchman, Mir. Mühle, Karel Hanzlík, J. Hák a Jaroslav Fišera. Panu Horáčkovi se nakonec podařilo ono množství řeziva sehnat, neboť byl velmi zkušený a šikovný, a stavbu se tak povedlo zastřešit. Na stavbě dále pracovali ředníci z JZD a Textilany a další brigádníci z řad občanů.

Příprava ČSS 1990

Na rok 1990 se plánovala další československá spartakiáda. Proto již na podzim 1988 se sešli ve stu-

denecké sokolovně cvičitelský sbor a z vi-
deozáznamu se promítaly předváděcí po-
doby budoucích skladeb. Spartakiáda
se však nakonec stejně nekonala, i když
skladby byly nacvičeny.

V listopadu byl slavnostně ote- Stručně
vřen obchodní dům Rubín v Semilech z okolí
na náměstí. Je krásně vybaven s vel-
koprodejnou potravin, bufetem a pro-
dejnou lahůdek.

Před 100 lety byl v Praze zalo-
žen Klub českých turistů. Zvláště
v Jilemnici se brzy turistika roz-
mohla a zásluhou Jana Buchara
a Jindřicha Ambrože byl zde turistic-
ký odbor založen. Turisté se velice
zasloužili o propagaci našich hor,
ochranu přírody, cest a památek i o
založení horské záchranné služby.

Velký ohlas měly sbírky pro Ar-
ménii, která byla postižena ničivým

remětřesením. Lidé z celého světa přispívají dary hmotnými i peněžními, aby alespoň trochu pomohli tisícům postiženým touto přírodní katastrofou.

V březnu odešel na věčnost ve věku 93 měšťenský řídící učitel Jan Buchar, známý autor rozverných povídaček, oblíbený široko daleko. Pisatelí této kroniky dostalo se pocty pronést mu projev vděčnosti na rozloučenou.

Sport ve Studenci

Studenečtí fotbalisté obsadili po podzimní polovině první místo v okresní soutěži s náskokem čtyř bodů.

Svazarm Studenec má jedinou odbornost, a to střelectví. Mnozí střelci jsou nositeli výkonnostních tříd. Každý rok pořádá Svazarm závod o Cenu Tesly, letos již po patnácté.

Studenecká základní škola zvítězila v okresním kole Memoriálu

kapidána Jarošě - závodě branné všeúbrannosti před Jilemnicí.

V okresních tabulkách se již bohužel neobjevují studenečtí volejbalisté. Zanedbání péče o mládež bohužel způsobilo dlouholetý výpadek.

Počasí:

Tento rok byl celkově srážkově nadprůměrný s teplou zimou, mokrým a deštivým létem, neboť v červenci a srpnu napršelo 205 mm srážek. Celkově za rok napršelo nadprůměrných 913 mm; nejvíce v březnu 134 a prosinci 133.

Vlhký rok

Leden byl ve své první dekádě teplý a mlhavý s teplotami až + 7°C. Ve druhé dekádě přišly mrazy do - 7°C a klidné, často i slunečné dny. Ve třetí dekádě ranní teploty kolem nuly, sněhu do 10 cm. Srážky dešťové a sněhové do 60 mm.

Srážky hojné v únoru

Únor byl rovněž měsícem s velmi mírnými mrazy, nejnižší - 16°C 21. Denní teploty většinou nad nulou, srážek hojně 111 mm. Na konci měsíce 40-50 cm sněhu, na Benecku 117 cm.

Březen na sněhu

V březnu se drželo ještě stále chladno s ranními mrazy do - 7°C, a tak ještě 27. bylo 20 cm sněhu. Denní teploty nejvýše + 9°C, hojnost srážek - 134 mm - většinou ve formě sněhu.

Suchý duben

V dubnu bylo sucho a teplo. Za celý měsíc napršelo pouze 8 mm, hodně dnů bylo jasných s větrem východních směrů. Ranní mrazíky do - 6°C, ale přes den 20. + 21°C.

Příjemně v květnu

Rovněž květen byl na srážky chudý se 37 mm a velkým množstvím jasných a teplých dnů. Neprojevili se ani ledoví muži, a tak ranní teploty se držely vesměs nad nulou. Po 11 dnů bylo více než + 20°C a v neděli 29. až + 27°C. 3. odpoledne bouřka.

Červen již byl deštivější se 60 mm a bouřkou 26. v noci. Ranní teploty poměrně nízké v rozmezí +5° až +12°C. Vysoké teploty přišly zvláště v závěru měsíce: 29. a 30. až +28°C.

Jak již bylo řečeno, v červenci velice často pršelo a pětkrát též bouřilo. Střední dekáda byla téměř denně chladnější, ale ve třetí dekádě bylo poměrně teplo. Výsledkem byla ale prudká větrná smršť, bouře a krupy 24. ve 22 hodiny. Listí a ovoce ležely předčasně sklizeny a totéž se stalo i s úrodou v polích, jak popsáno vpředu.

Velké škody po bouři

V srpnu opět často a vydatně pršelo a bouřilo, takže srážky dosáhly 112 mm. Nejvyšší teploty dosáhly +28°C, i ranní teploty byly dosti vysoké.

Mokro i v srpnu

Rovněž v září ranní teploty neklesly pod nulu, prosoke bylo často

oblačno či zataženo. Ještě 28. bylo + 20°C při jasném počasí. Srážky průměrné – 73 mm.

V říjnu se ještě stále ranní teploty držely nad nulou až do 26., kdy bylo – 7°C a pak mrzlo až do konce měsíce. Denní teploty ještě 14. + 19°C. V poslední den měsíce pak nasněžilo 3–5 cm sněhu. Srážek spadlo málo – 31 mm.

Sníh již v listopadu

Listopad byl již chladný s nejnižší ranní teplotou 5. a 6. – 10°C a 23. dokonce – 15/– 8°C a trvalými mrazy i přes den zejména ve druhé půli měsíce. Sněhu do 20 cm, srážky průměrné – 62 mm.

Sníh růstal i v prosinci s nepříliš silnými mrazy; pouze 21. – 11/ – 3°C, ale potom již přišla obleva a vydržela do Silvestra. Srážky hojné – 133 mm. Sněhu dostatek, vysoké

závěje, neprůjezdné silnice i tratí zej-
ména ve druhé polovině měsíce.

Kalendárium:

Úmrtí:

	nar.	zemř.	č.p.
Sedláčková Božena	12.1.1915	31.1.	295
Klazarová Františka	27.1.1889	12.2.	142
Vanclová Růžena	13.12.1919	16.2.	243
Mikuljaničová Barbora	4.12.1900	20.3.	31
Vitvar František	19.10.1901	4.4.	122
Hůlka Bohumír	15.9.1950	16.4.	250
Jebavá Anna	15.7.1901	1.5.	330
Honcáková Emilie	3.7.1901	19.7.	309
Zajíc Rudolf	24.4.1910	23.7.	68
Tauchmanová Antonie	3.11.1903	12.11.	136
Jexdinská Božena	17.5.1906	12.11.	44
Vydrová Marie	19.2.1907	27.11.	R27

Profesor František Vitvar působil na jiráskově gymnáziu. Ve Studenci založil družstvo odbíjené. Byl velice obětavým pracovníkem studenecké tělovýchovy až do pozdního věku.

Narození:

		nar.	č.p.
Kupcová	Karolína	14.1.	223
Tauchman	Vojtěch	25.2.	287
Tauchman	Jakub	28.2.	313
Novotná	Kateřina	15.3.	354
Hylmarová	Anna	18.3.	144
Votočková	Karolína	7.4.	R174
Pavlíčková	Nikola	18.4.	324
Kuříková	Tereza	3.4.	265
Noskova	Lenka	29.4.	127
Tauchmanová	Adéla	5.5.	188
Jiroutová	Věra	11.5.	61
Tauchmanová	Marie	27.5.	41
Synek	Jan	9.6.	359
Brožová	Alexandra	21.6.	358
Stránská	Zuzana	31.7.	R34
Kellnerová	Dominika	22.8.	312
Jankú	Petr	9.9.	205
Hájková	Aneta	19.10.	129
Barton	Petr	24.10.	281

		č.p.
Jordinská Nela	5.11.	198
Ducháčová Barbora	6.10.	106
Kuřík Michal	9.12.	R 7
Povr Tomáš	9.12.	R 187
Vancl Tomáš	21.12.	253

1989

Události ve světě i doma:

Krach socialismu

Rok 1989, i když podle číselné podoby ani pytagorejské filosofie či různých pověrečnýjch nedal ničeho takového tušit, se stal rokem velkého zvratu části světa. Ve směru od východu a jihu Evropy se hnuly ledy dosavadního socialismu a začala epocha hledání východisek, jak dospět ku skutečné demokracii. Řešení cestou Gorbačovovy přestavby se ukázalo nereálným.

Počátek rozpadu SSSR

Sovětský svaz se pomalu počíná třístit od jihu, severu i středu. Arménie na jihu se zprvu otřese katastrofálním zemětřesením, ale později i spory se sousedním Ázerbajdžánem o území Náhorního Karabachu, které vyústí v krutou válku. Mnozí z nich jsou roztroušeni rejména po hotelech v Soči, Suchumi, aby alespoň se svými rodinami přežili, než jim vláda a po-

moc ze světa postaví nové domovy.
Na severu SSSR sílí snahy o osamostatnění pobaltských republik a zdůrazňuje se násilnost jejich připojení za druhé světové války.

V samém středu probíhá střet mezi Gorbačovem a Jelcinem cestou vzájemného osočování. Tento postupný rozklad a oslabování vlivu Sovětského svazu vedou k postupnému zesilování snahy o uchopení moci mezi činiteli, kteří představují demokratizační snahy. V těchto státech jsou to především političtí disidenti, kteří otevřeně vyjadřují svůj nesouhlas s politikou komunistických stran. Organizují demonstrace, vydávají svůj tisk, literaturu.

Demokratizační snahy

Druhým výrazným prvkem těchto snah bylo zesílení vlivu USA a západních zemí na politický život v socialistických státech cestou otevřené kritiky potlačování lidských. Bylo to přede-

Vliv USA a EHS

vším potlačování práva shromažďovací- Lidská
ho, neboť disidenti byli před každým práva
výročím izolování a střežení policií
se stalo pro ně pravidlem, aby nemo-
hli zorganizovat nějakou nepovolenou
demonstraci. Toto tříbení a tříštění
sil a názorů začalo již Helsinskou
konferencí a pokračovalo od 4. li-
stopadu 1986 až do 19. ledna 1989
na následné konferenci ve Vídni.
Tak dlouho se dohadovali předsta-
vitelé účastnických států KBSE
(Komise o bezpečnosti a spolupráci
v Evropě) zejména o rozpracování
obsahu jednotlivých „košů" z Hel-
sinek.

Rychlost, s jakou se změny Rychlé
uskutečňovaly, zaskočila i řadu změny
politických pozorovatelů. „Polsku to
trvalo deset let, Maďarsku deset
měsíců, východnímu Německu deset
týdnů, Československu to možná
bude trvat deset dnů. Režim, který byl

zvyklý dostávat rozkazy z Moskvy, se jich však po 17. listopadu 1989 nedočkal a postupně si nechal moc vyklouznout z rukou.

Historické mezníky

17. listopadu došlo k napadení studentské demonstrace policií na Národní třídě. 26. listopadu došlo k prvnímu oficiálnímu jednání delegace federální vlády a Národní fronty vedené premiérem Adamcem se zástupci Občanského fóra v čele s Václavem Havlem. 7. prosince krize federální vlády vyvrcholí demisí premiéra Adamce. 10. prosince KSČ poprvé ztratila ve vládě většinu.

17. listopad

Dva střety s totalitní mocí tak symbolizuje datum 17. listopadu. V prvním případě to byl fašismus, ve druhém režim, který pod patronací SSSR vytvořila KSČ.

Tlak z NDR

Měsícem rozhodování se však stal již říjen 1989. Tehdy se „pohnuly ledy" v NDR a vláda NDR postupně

začíná činit první ústupky. To však ne-
stačí, a proto desítky německých
občanů začínají uplatňovat svůj tlak, Sjednocení
na vládu přes Praku. Obsazují oplo- Německa
cení německé ambasády a snaží se
získat povolení k výjezdu do NSR.
Tento tlak je posledním signálem
k rozhodnutí o sjednocení Německa.
Nebylo to řešení, které by znamena-
lo okamžité vyrovnání obou částí.
To však bude trvat ještě několik
let.

Krvavou revolucí však pro- Krvavé
šlo Rumunsko. Zarputilý Ceaucesc- Rumunsko
kův režim se velmi krvavě brá-
nil, a tak se na ulicích měst
střílelo a výsledkem byly stovky
mrtvých. Komunistický usurpátor
byl nakonec odsouzen a popraven
i s manželkou. Celá země však
velice utrpěla a dodnes žije v pro-
blémech. Stovky Rumunů emigro-
valy a zamořily Evropu.

Spory o Gabčíkovo

Dlouhý spor mezi naší a maďarskou vládou vypukl o přehradní soustavu Gabčíkovo - Nagymáros na Dunaji. Dostal se až k Mezinárodnímu soudnímu dvoru v Haagu a posléze poněkud utichl.

Závěr roku přinesl velmi neurovnanou situaci. Trochu naděje přinesla volba presidenta, ku které se v Praze dokonce podávala rabijačková polévka. Ani silvestrovský pořad příliš mnoho humoru nepřinesl, spíše znovu nadhodil otázku, jaké budou dny budoucí.

Události v obci a okolí:

Stavební akce

Z práce národního výbo-
ru - předseda Josef Pochop z Mar-
tinic, tajemnice Věra Staňková -
je třeba uvést především staveb-
ní akce.

V okrese Semily dosáhly hod-
noty díla 49 milionů při nákla-
dech 37 milionů Kčs. V naší obci
byla hlavní pozornost věnována
výstavbě zdravotního střediska
a dostavbě zdravotního střediska.
Obec si v těchto akcích počí-
la úspěšně a v roce 1988 obsadila
4. místo s odměnou deset tisíc Kčs.
Připravovala se projektová doku-
mentace pro nákupní středisko,
které se však naštěstí stavět
nezačalo, neboť další vývoj
ukázal, že by to bylo zbyteč-
né jako v mnoha obcích v na-
šem okolí.

Problémy trhu

Ekonomické problémy v této době byly značné. Celkem dobře se dařilo zvládnout zásobování potravinami, ale se zbožím dlouhodobé spotřeby byly problémy. Například ledničky a mrazničky se kupovaly za korupční příplatky v tisícových částkách. Rovněž stavebního materiálu se nedostávalo, neboť se stavělo skutečně hodně a objem staveb byl značný. V těchto letech se např. v Jílemnici postavila mazutová kotelna nákladem mnoha desítek milionů Kčs. Stavěli ji Bukaři v rámci splácení státního dluhu. Rovněž rozvod tepla z této teplárny byl náročný. Po několika letech sem však byl zaveden plyn a celá technologie se ukázala zbytečnou.

Korupce

Státní a stranický aparát

také silně podléhal korupci. Jelo funkcionáři přímo vyžadovali určité výhody, např. nakupování ve speciálních obchodech, speciální zdravotní a lázeňské ústavy apod. Tak postupně ztráceli kontakt se skutečným životem a jejich ústa přěkypovala frázemi. Korupce byla červem, který zevnitř narušil stabilitu socialismu a vedl k jeho zániku. Mnozí funkcionáři však převedli svůj kapitál do majetku a doslova přes noc se z nich stali kapitalisté. Vskutku, proměna rychlejší než u jepice či podobného dotěrného, a třebas i odpornějšího hmyzu. Jeko násada však byla velice vytrvalá.

Špinavé peníze

Zůstaňme ještě u hmyzu. V těchto letech se stala velice nebezpečnou varroáza včel. Choroba zachvátila množství včelích rojů, které se musely lik-

vidovat a úly pravidelně vykuřovat a desinfikovat.

Letní tábor

V srpnu uspořádalo vedení obce letní tábor za účasti 86 dětí, na němž se podílel také Textilen, rekreační družstvo a tělovýchovná jednota.

Příprava spartakiády

Na tento rok připadalo zahájení nácviku na spartakiádu. Jak však ukázaly další události, spartakiáda se v roce 1990 po velice rozporuplných diskusích stejně nekonala.

Hlasování o Rovnáčově

Vzhledem k připravě rozdělení obcí Studenec a Martinice konalo se v prosinci hlasování v Rovnáčově. Pro připojení ke Studenci hlasovalo 156 občanů, kdežto k Martinicím pouze sedm občanů.

Počasí, příroda:

Na Nový rok bylo ještě oblačno, mlhavo stále s teplotami nad nulou. Hned 2. však začalo sněžit a mrznout s teplotami asi do - 8°C a to trvalo týden. V další dekádě do 20. se teploty udržovaly nad nulou a bylo oblačno až polojasno. Ve třetí dekádě opět mrazy do - 10°C. Srážky rekordně nízké - pouze 20,5 mm.

Převaha mrazů v lednu

V únoru bylo zataženo až oblačno, teploty často nad nulou, rovláště ve třetí dekádě až + 10°C. Časté sněžení a déšť povedly srážky na 57,6 mm.

Teplý únor

V březnu převládaly již i dny s nočními teplotami nad nulou, ve dne např. 6. a 7. bylo jasno s teplotami nad deset stupňů. Výrazněji mrzlo na Josefa (-5°C) a ve dnech následujících. Srážek nepřišlo: 44,1 mm.

Proměnlivý duben

V dubnu ještě poklesly noční teploty do - 5°C pouze na počátku měsíce, jinak denní teploty ve střední dekádě dosahovaly rozpětí +10 - +20°C a většinou polojasno. Od 18. poklesly teploty, na konci měsíce dokonce výrazně až k nule. Srážky hojné 86,7.

Teplý, avšak suchý květen

Květen se vyznačoval příjemnými teplými dny, ani obvyklí „zmrzlí muži" se nedostavili. Noční teploty pouze 7. - 9. se přiblížily k nule, denní teploty 8 - 20°, ve druhé dekádě ještě teplejší, mnoho jasných dnů s teplotami až 12 - 25°C. Srážkově nejchudší měsíc v posledních třiceti letech - pouze 20 mm.

Červen byl srážkově bohatší se 42,4 mm. Teploty v noci byly zpočátku nižší kolem + 5°C, ve druhé dekádě kolem + 10°C a ve třetí dokonce až + 15°C. Denní teploty většinou kolem + 20°C, ku konci měsíce až 25-27°C. Pak však výrazný pokles kolem 15°C až do 4. července.

Zmoklá dovolená

Červenec se vyznačoval vysokými srážkami, které dosáhly 160,1 mm. Lejmé- na střední dekáda byla proměnlivá s teplotami kolem 15°C a teprve od 23. do 27. se teploty pozvedly až nad 25°C. Typický měsíc dovolené, která propršela.

Srpen byl naopak téměř rekordně suchý se srážkami pouze 21,3 mm. Na počátku měsíce ještě teploty velmi nízké se však od 15. do 24. vysoko vzepjaly až nad 25°C. Na konci měsíce však opět pokles pod 10°C.

Slunné září

Září se opět srážkově pozvedlo na 71,7 mm. Na počátku bylo polojasno s teplotami nad 15°C. Dále většina dnů polojasných až jasných a v noci bez mraků. Ideální počasí pro ovocnáře.

V říjnu teploty poklesly pod nulu pouze od 3. do 6. První polovina měsíce v chladu do 7°C, dru-

há však mnohem teplejší až do 15°C a hodně polojasných a jasných dnů. Srážky slabší do 40,0 mm.

Listopadová revoluce v mrazech

Ze října se ještě přenesl teplý počátek listopadu a teprve první dekádu ukončil mráz, který ale v následujících dnech prudce klesal. Tak se stalo, že právě listopadové revoluční dny probíhaly za výrazných mrazů, kdy i ve dne bylo pod -10°C. Bylo většinou jasno až polojasno se sněhovými přeháňkami. Srážky dosáhly slušné výše 78,6 mm.

Mrazy i v prosinci

Listopadové mrazy pak přešly i do prosince, stále se držíce pod -10°C, a 11. prosince dosáhly nejnižších hodnot až pod -20°C. Pak postupně stoupaly a od 14. do 23. stály trvale nad nulou. Vánoční období již přineslo mírnější mrazy, které přetrvaly i na Silvestra. Srážky průměrné - 77,2 mm.

Celkem lze tento rok charakterizovat jako dosti suchý, jenž se 720,2 mm srážek nedosáhl ani průměru posledních třiceti let. Výrazně nejbohatší na srážky byl červenec se 160,1 mm, naopak velice suché dokonce tři měsíce: leden 20,5 mm, květen 20,0 mm a srpen 21,3 mm.

Celkově o počasí

Hasiči:

Původní pojmenování

Toto pojmenování se po listopadu 1989 vrací jako původní místo jména požárník, které mnozí hasiči pokládají za nevhodné či spíše hanlivé.

V té době se budoval vodojem na Strážníku. Tuto akci zajišťovali ing. Jiří Ulvr a Josef Horáček ml. (panely, montáž, výkop pro přípojku). V lednu byl pořádán ples se dvěma hudbami. V únoru pro-

Soutěže

běhly preventivní prohlídky, proškolení strojníků a připraveno námětové cvičení. V květnu proběhly soutěže kářů v Rozlokách a na Horkách pro ženy a muže, pro dorost pak v Turnově. V Martinicích proběhly oslavy 100. výročí založení sboru. Vzáří bylo uspořádáno u Višňáků

Divadelní představení

divadelní představení hry Marie Kubátové Jak se chodí do světa ke štěstím. Po představení proběhla beseda s autorkou a družné posezení s hudbou a přáteli z Moravy. Rok byl zhodnocen na výroční schůzi 8. ledna 1990.

Kalendarium:

Úmrtí:

	č.p.	nar.	zemř.
Ulvr Stanislav	268	7.5.1902	4.1.
Jirounek Ladislav	184	26.6.1899	7.1.
Horáček Josef	348	10.9.1906	10.1.
Ulvrová Anna	129	12.4.1903	16.1.
Hamáčková Anna	67	30.8.1906	21.1.
Janoušek Josef	262	22.12.1942	25.2.
Hák Jan	90	11.5.1904	3.3.
Foltmanová Ludmila	95	3.9.1921	24.3.
Duchaček Josef	15	13.3.1906	23.3.
Lemanová Marie	309	28.10.1907	11.4.
Mach Miloš	327	8.11.1925	13.4.
Beneš Jan	23	9.10.1913	23.4.
Vinkrová Anna	343	13.10.1912	25.4.
Kuřík Karel	R-4	4.12.1903	7.5.
Šormová Františka	232	2.7.1895	13.6.
Martinec Jaroslav	33	17.4.1912	28.6.
Hák Miloslav	101	27.12.1923	28.7.
Boura Josef	315	20.7.1907	28.7.

Pavlíčková	Jindřiška	228	7. 7. 1897	3. 12.
Prokopová	Anna	181	17. 5. 1914	18. 12.
Zahradník	Zdeněk	R 13	3. 2. 1934	31. 12.

Narození:

		č. pop.	nar. dne
Barbora	Grundová	R-30	1. 2.
Vojtěch	Hák	103	18. 3.
Ondřej	Tauchman	111	26. 3.
Ilona	Plecháčová	360	15. 4.
Vladimír	Jarý	346	29. 5.
Anežka	Tauchmanová	287	3. 6.
Michal	Mejsnar	60	8. 6.
Martin	Kupec	223	21. 6.
Šárka	Hamáčková	120	25. 6.
Ivana	Kholová	R 36	28. 6.
Filip	Jezdinský	198	6. 8.
Martin	Hylmar	144	30. 8.
Romana	Synková	R 46	3. 9.
Michal	Čech	344	1. 9.
Jiří	Kudr	R 30	13. 11.
Tomáš	Medera	R 30	16. 12.
Tereza	Tomášová	13	10. 12.

1990

Vnitropolitické události:

Rok 1990 byl rokem, který po listopadu 1989 měl především řešit závažné otázky nového uspořádání věcí státních i obecních. Proto v něm proběhly hned dvoje volby: v červnu do zastupitelských orgánů, v listopadu pak volby komunální. Přednostové okresních úřadů byli jmenováni ministrem vnitra a krajské zřízení nebylo. Dvojí volby

Vedoucí politickou složkou ve státě se stalo Občanské fórum (OF), na Slovensku Veřejnost proti násilí (VPN). Sdružovaly velice nesourodé části a právě různorodost jejich složení se později stala hlavní příčinou jejich rozpadu a postupného vzniku několika politických stran. Občanské fórum

Politická situace byla velmi složitá. Jedním z velice rozporuplných bylo vyhlášení presidentské amnestie. Propuštění vězňové na konci prosince Presidentská amnestie

1989 způsobili značné komplikace na mnohých místech. Nebyli totiž na náhlý přechod do civilního života dobře připraveni, neměli rodinné zázemí, povolání, a tak se mnozí opět brzy vraceli tam, odkud přišli - za brány věznic.

Tibetský dalajláma

Rovněž návštěva tibetského dalajlámy, kterého pozval president Havel, byla přijata s rozpaky. Ještě dlouho potom se diskutovalo zvláště o dopadu na naše vztahy k ČLR.

Ekonomika

Postupně začínají závažné změny v oblasti ekonomiky. Uvolňují se vztahy ekonomické závislosti pracovníka na zaměstnavateli, ruší se zákon o povinnosti pracovat. Vzniká tak poměrně nízká nezaměstnanost (do 3%). Začínají různé rekvalifikační kursy pro ty, kteří výrazně chtějí změnit své zaměstnání. K výrazným změnám dochází např. ve výuce cizích jazyků, kde místo ruštiny nastupuje angličtina, němčina

a též francouzština.

Začínají první pokusy o samostatné podnikání a podnikatelů záhy přibývá v různých oborech cestami čestnými i nečestnými. Jednou z nich jsou tzv. „špinavé peníze" bývalých politických funkcionářů, zbohatlíků, podvodníků, vekslíků a dalších dobrodruhů. Výrazně tomtéž stoupl cestování do zahraničí, a tak se výměna peněz stala výhodným obchodem. Tyto skutečnosti výrazně ovlivnily růst kriminality.

První podnikatelé

Růst kriminality

Byly schváleny dva zákonité postupy v přechodu majetku do soukromého vlastnictví - velká a malá privatizace. Malá privatizace probíhala cestou draždb a konkursů u majetku do 20 milionů, např. v Táboře Lázeňská Lhota. Velká privatizace se děla cestou kapitálové spoluúčasti domácích i zahraničních firem a připravovanou cestou ku-

Velká a malá privatizace

ponové privatizace. V automobilovém průmyslu se např. spojila Škoda s Volkswagenem.

Transformace zemědělství

V zemědělství postupně dochází k transformaci majetku. Výrazná většina půdy je však i nadále obhospodařována zemědělským družstvem jako družstvem vlastníků půdy. Soukromě hospodaří pouze několik občanů. Připravuje se i zákon o navrácení lesů vlastníkům; tak např. velkou výměru lesů navrátil stát „slečně ze rámku" Ireně Nejedlé. Nadpoloviční část lesů 54% však i nadále zůstává ve vlastnictví státu.

Diskuse mezi ČR a SR

Celý rok 1990 byl poznamenán složitými diskusemi o rovnoprávnosti mezi Českou a Slovenskou republikou. Z nich si zaslouží zaznamenání tzv. „pomlčková válka", která způsobila, že parlament rozhodl, aby se pro vyjádření rovnoprávnosti psaly i v názvu republiky „česko- slovenská" obě části s pomlčkou. To byl zřejmý

náznak budoucího rozpojení obou republik a rozpadu federace. Na Slovensku se objevily i některé nezdravé tendence obnovit některé negativní názory minulosti jako např. obnovení památky Hlinky a Tisa. To vše příliš hnalo vodu na mlýn zastáncům pomyslné svrchovanosti Slovenska.

Návštěva papeže

21. a 22. dubna 1990 se uskutečnila první návštěva papeže Jana Pavla II. v ČSFR. Papež přiletěl zvláštním letadlem do Prahy. V tzv. Popemobilu se zvláštní budkou z ochranného skla zdravil desetitisícům věřících, kteří se shromáždili na Letenské pláni. Zde pak na zvláštním podiu sloužil mši svatou. V neděli odletěl z Prahy do Kunovic, odtud pak vrtulníkem na Velehrad. Zde opět sloužil mši svatou. Odtud vrtulníkem odlétá na bratislavské letiště Vajnory. V odpoledních hodinách slouží mši v Bratislavě a odtud odlétá ve ve-

černích hodinách zpět do Říma.

První volby

V červnu 1990 se konaly první demokratické volby do nejvyšších politických orgánů. S převahou v nich zvítězilo Občanské fórum. Nejvyššími státními představiteli se stali:

Představitelé ČSFR

- president Václav Havel,
- premiér vlády ČSFR Marián Čalfa,
- předseda Federálního shromáždění Alexandr Dubček,
- předsedkyně České národní rady Dagmar Burešová
- premiér vlády ČR Petr Pithart,
- premiér vlády SR Ján Čarnogurský.

Nový parlament začal řešit mnoho naléhavých zákonných opatření. Velká diskuse proběhla kolem zpracování zprávy Komise 17. listopadu. Z jejího

Lustrace

šetření vyplynul návrh o přípravě lustračního zákona o vyloučení spolupracovníků bývalé StB a bývalých funkcionářů KSČ z veřejného politického dění.

Odchod sovětských vojáků

V září 1990 probíhal soudní proces

s ing. Miroslavem Štěpánem, jenž byl obviněn, že jako tajemník městského výboru KSČ vyslal policejní jednotky k zásahu na Národní třídě 17. 11. 1989. Byl jako zatím jediný z funkcionářů KSČ souzen a odsouzen, zatímco ostatní prozatím ušli trestu, i když by si jej zasloužili především za to, že se opájeli mocí, odtrhli se od lidu a mnozí též podlehli korupci a obohacování.

Soudní proces

Postupně byl projednáván i způsob odchodu sovětských vojsk od nás. Veškerá jednání vedl poslanec FS Michal Kocáb. Zůstalo však mnoho škod na budovách i orné půdě.

17. listopadu 1990 navštívil Prahu americký president George Bush. Vystoupil s velkým projevem o budoucích vztazích USA a Evropy před tisíci posluchači, kteří zaplnili Václavské náměstí.

Návštěva presidenta USA Bushe

Události v okolí:

Vlakové neštěstí

V měsíci srpnu došlo k velikému neštěstí v železniční stanici Spálov u Semil. Vinou výpravčího došlo ke srážce vlaků. Při následném požáru pak několik cestujících dokonce uhořelo.

Parní lokomotiva

Jako atrakce zejména pro malé cestující vyjela opět na trať Martinice - Rokytnice parní lokomotiva s několika vagóny. Skupina nadšenců z historie železnice tak připomněla minulé časy. Trať se dosti těžko udržuje, a dokonce se vyskytly návrhy na její zrušení. Tento názor však brzy utichl.

100 let tkalcovny v Martinicích

V listopadu oslavila sto let svého trvání tkalcovna v Martinicích, která od roku 1958 patřila pod Kolor Semily. Velká přestavba zde proběhla v letech 1983 - 87, kdy v nové hale bylo instalováno 120 tryskových vzduchových stavů, které dvaapůlnásobně zvýšily výrobu. V sou-

časné době se dw ročně vyrobí šest a půl miliónu metrů režného zboží při stálém zajištění provozu.

Zajímavým pokusem je tzv. alternativní zemědělství. I v našem okrese se zkouší v ZD Háje nad Jizerou. Vyznačuje se pěstováním plodin bez umělých hnojiv a chemikálií. I když dosahuje nižších výnosů, jsou jeho výrobky zdravotně nezávadné.

Alternativní zemědělství

Z dalších zajímavostí ještě uveďme ještě Waldorfskou školu v Semilech. Její program zkoušejí na různých stupních, více se přiklání k zájmům žáků, avšak jak odpovídá svým obsahem systému, to je diskutabilní.

Waldorfská škola

Na Bryndově u Lomnice nad Popelkou byla podle rakouského projektu vystavěna skládka odpadu s kompostárnou pro celý region. K ní bude ještě přivezena skládka pevného odpadu v Košťá-

Kompostárna

lově a tak postupně řešena závažná ekologická záležitost. Kompost budou odebírat zemědělci a další zpracovatelé.

Okresní úřad

Přednostové okresních úřadů nebyli voleni, ale jmenováni ministrem vnitra. Přednostkou OÚ Semily se stala ing. Kodejšová.

Mezinárodní události:

Rozpad SSSR

Postupně se uskutečňuje rozpad Sovětského svazu. Jako první se osamostatňují pobaltské republiky (Estonsko, Litva, Lotyšsko). Vzniká dočasný svazek Společenství nezávislých států. Stovky uprchlíků z těchto států však zvyšují počty bezdomovců v zemích na západě.

Irák - Kuvajt

Irák obsazuje Kuvajt 150000 vojáky. Byly proti němu vyhlášeny sankce OSN, především blokáda. Do oblasti Perského zálivu byla vyslána vojska OSN, mezi nimi i naši vojáci.

Začíná vážné nebezpečí vzniku válečného ohniska v Evropě. Po rozpadu Jugoslávie se rozněcují první srážky mezi Srby a Chorvaty. Jsou motivovány rozpory etnickými i náboženskými a postupně narůstá jejich nebezpečnost.

Rozpad Jugoslávie

V tomto roce dochází ke zrušení ekonomického svazku RVHP a vojenské Varšavské smlouvy. Naši vládní představitelé Čalfa, Valeš a Dlouhý však jednají o dodávkách ropy a zemního plynu z Ruska. Jednání zajišťují další plynulé dodávky těchto surovin.

Zrušení RVHP a Varšavské smlouvy

Mění se i některé významné osobnosti světa. V listopadu podává demisi anglická premiérka Margaret Tchatcherová, která zejména po nesrovnalostech kolem zavedení jednotné měny v zemích EHS silně ztrácí svou pozici. Na její místo nastupuje John Major. Atentát na Gorbačova provokuje nutnost změny.

Změny osobností

Události v obci:

Postupné změny

Politické dění v obci zaznamenalo výrazné změny, které pramenily z celkové změny politického systému. Federální shromáždění jako jedno ze svých prvých opatření zrušilo ústavní článek o vedoucí úloze KSČ. Až do voleb však v čele obce stáli představitelé místního národního výboru - předseda Josef Pochop z Martinic a tajemnice Věra Staňková. Někteří poslanci však byli postupně vyměňováni a začíná fungovat tzv. Kulatý stůl. Kulatý stůl. Zde se scházeli představitelé nových názorů. Celý rok probíhal ve znamení často zdlouhavých debat a shromáždění, v nichž byly často kritizovány chyby minulosti.

Občanské fórum

Čas se pomalu nachyloval ke dvojím volbám, které měly nastolit nové představitele v centru i obci. Výraznou politickou silou v jejich přípravě bylo Občanské fórum, které

vycházelo z určité politické shody zúčastněných subjektů. Jejich názorové rozpětí však bylo značné a již v únoru se předpokládalo jeho rozštěpení po volbách. Však také mnozí jeho představitelé po volbách z politického života odešli.

Občanské fórum ve Studenci vypracovalo vlastní volební program pro komunální volby pod názvem Budeme šady doma, z něhož uvádíme: Volební program OF

- spolupráce se Sdružením měst a obcí Krkonoš;
- dokončení zdravotního střediska do června 1991;
- kanalizační sítě;
- údržba místních komunikací;
- podpora podnikání v obci;
- restituce v zemědělství;
- privatizace obchodní sítě.

Program byl věcný a podařilo se jej splnit.

Svůj program zveřejnila i ČSS Volební program ČSS

a nezávislí poslanci. Obsahuje:
- podporu soukromého podnikání,
- péči o pořádek v obci,
- podporu sportu a kultury v místě,
- posílení vlivu učitelů.

Rekonstrukce rady MNV

V únoru byla provedena rekonstrukce rady MNV a uspořádána anketa, jež však nepřinesla očekávaný výsledek. Rovněž ve složení okresního úřadu došlo k celé řadě změn.

Parlamentní volby

Parlamentní volby konané 8. a 9. června ukázaly velký zájem občanů o politický život. Výsledky okresu Semily: účast 98,1% OF 59,04% KSČ 10,24% KDU-ČSL 9,82% ČSS 3,65%

Komunální volby

Komunální volby se začaly připravovat bezprostředně po parlamentních. Byli jmenováni kandidáti jednotlivých stran a jako kandidát na starostu navržen Alois Kuřík /KDU-ČSL/. Své kandidátky sestavilo pět stran: OF, KSČM, ČSS, KDU-ČSL a Strana přátel piva.

Další události v obci uvádíme ve zkratce:

MNV obdržel čestné uznání a odměnu 20 tisíc Kčs za výstavbu v akci Z.

Na zdravotním středisku se prostavělo v roce 1989 1,168 mil. Kčs a k tomu sdružené prostředky ZD a Textilanu.

V rybníku u továrny se vybíralo bahno, aby bylo možno se v něm koupat a pořádat závody v triatlonu.

Úspěšně probíhaly práce na vodovodu.

Příprava rozdělení obcí

V květnu 1990 byl připraven návrh na rozdělení obcí. Bylo dohodnuto rozdělení financí a v červenci jmenována příslušná komise.

Od května vystřídal Věru Staňkovou ve funkci tajemníka MNV František Fauchman senior.

Byly zaslány omluvné dopisy poslancům MNV z roku 1948 za jejich

násilné odvolání.

MNV a Sokol s místními rá-
vody uspořádaly letní tábor pro 62
dětí.

Zájemci o podnikání

Objevují se první zájemci
o podnikání: Dědička rodiny Vi-
tavových uplatnila vlastnické prá-
vo na budovu Na špici.

V některých novostavbách
se měří výskyt radonu, jenž poš-
kozuje lidské zdraví.

Počasí, příroda:

Celková charakteristika

Rok 1990 lze charakterizovat
jako srážkově průměrný se 748,2 mm
srážek; velmi suchý je červenec se
13,5 mm a naopak nejhojnější červen
s 96,1 mm. Tak suchý červenec se vy-
skytuje velice zřídka.

Hned první týden v lednu začal bez sněhu na umrzlé půdě. Tento stav trval až do konce měsíce; pouze ve třetí dekádě začalo být mlhavo a deštivo. Za celý měsíc však napršelo pouze 49 mm. Poslední leden byl slunný a teplý jako na jaře.

Leden bez sněhu

Takový byl i počátek února, kdy teploměr ve dne vystoupil až na + 12 °C. Takové a ještě vyšší teploty převládaly až do konce první dekády. Pak začal padat mokrý sníh, ale po týdnu bylo již zase slunečno a 26. února přišla veliká bouřka s blesky a vichřicí. Celková bilance srážek dosti vysoká - 87,8 mm.

Bouřka v únoru

Sníh v prvních březnových dnech roztál, a proto březen započal jako jarní měsíc. Již v polovině měsíce se selo jarní obilí. Započalo však poměrně sucho; pouze 49,1 mm srážek.

Chladný duben

Duben však byl značně proměnlivý a poněkud poodkrčel rychle se deroucí jaro. Již 2. dubna vypučela střemcha, 7. se již zazelenala bříza, bohatě rozkvetla magnólie. Avšak hned nato 9. magnolie omrzla, neboť ráno klesla rtuť až na -5°C a mrazivá rána se přehoupla přes velikonoce. Až 21. rabouřilo a hodně zapršelo a potom se postupně oteplovalo a následovaly slunečné dny Celkově ale měsíc suchý poure se 47,6 mm srážek.

Květen byl opět suchý se 45,3 mm srážek. Byl i teplý s teplotami přes 20°C. Ale 26. až 28. přišly mrazíky a zima, která zejména poškodila jiřiny a rašící brambory.

Deštivý červen

Červen, jak již bylo řečeno, byl teplý a nejbohatší na srážky. 20. a 30. vystoupily teploty až ke 30°C.

Zato červenec se vyznačoval stálým suchem (pouze 13,5 mm srážek). Teploty na slunci dosahovaly až 40°C a zvláště ku konci měsíce vyvrcholily.

Teprve v srpnu opět vydatně prší-
lo (83,1 mm). Většina dnů však byla teplých
s hojností slunce.

Začátek září byl hodně chladný Chladné září
a chladno vydrželo až do poloviny mě-
síce. Tehdy se začaly kopat brambory.
Krásné, ještě letní počasí panovalo
na konci měsíce. Srážky průměrné - 68,3 mm.

Říjen byl chladný na počátku,
od 12. však teploty stoupaly až na 20°C
a držely se hezky vysoko po celou dru-
hou dekádu. Konec října byl však již
poznamenán mrazy. Srážkově slabý mě-
síc - 46,9 mm.

Listopad byl poměrně chladný
ale vydatný na srážky - 82,6 mm. 30. na
padl sníh a začaly ranní mrazy.

Prosinec se již vyznačoval Zimní prosinec
krásnou zimou. Sníh vydržel po ce-
lou zimu vánoční. Hned po svátku
sv. Štěpána se však oteplilo, chu-
melilo a pák drobně sněžilo. Srá-
žky hojné 78,4 mm, sněhu 17-20 cm, mráz -18°C.

Školství a kultura:

Změny

V oblasti školství dochází též k celé řadě změn. Školy budou vystupovat jako samostatné právní subjekty, odbory školství nahradí školské správy.

Mateřské školy

V mateřských školách je umístěno 49 dětí. Nespokojenost rodičů zde vyvolalo zvýšení stravovacích poplatků.

Základní škola

ZŠ Studenec má 270 žáků a problémy zde činí zejména zařazení výuky anglického a německého jazyka. Od 5. třídy došlo k diferenciaci na třídy studijní a praktické.

Velký problém činí učňovské obory při volbě povolání. Přesto se i tyto záležitosti zdařilo vyřešit.

Kultura přestala být koordinována, což jí příliš nepomohlo. Nyní záleží pouze na společenských organizacích, čím ke kultuře přispějí.

Hasiči:

Během let 1990 - 1991 proběhlo přejmenování na Sbor dobrovolných hasičů ve Studenci. Ústřední orgá- ny se změnily. Spolkový život v obci však probíhal stejně jako v minulých letech. Bylo opět zavedeno oslovení bratře, sestro. Preventivní prohlídky se šestkrát zaměřují na chalupáře. Znovu byl zaveden Den hasičů na svátek patrona sv. Floriána 4. Probíhají školení začatelů i specialistů. Upravovaly se stanovy a řády. Pro mládež se konalo posezení u táboráku. Dále se konala posvícenská zábava, zájezd na Moravu a tajný výlet. Sjezd hasičů byl odložen o půl roku. Sbor poskytl příspěvek tisíc korun na stavbu nového pavilonu Masarykovy nemocnice v Jilemnici.

Přejmenování

Oslovení

Den hasičů

Kalendarium:

Úmrtí:

	č.p.	nar.	zemř.
Kobrle Ladislav	47	20. 11. 1909	2. 1.
Exnerová Marie	R 38	14. 10. 1909	1. 1.
Tomášová Ludmila	361	1. 11. 1911	5. 1.
Tomáš Jaroslav	13	12. 7. 1922	10. 1.
Hampl Oldřich	39	14. 11. 1921	15. 2.
Jebavý Jiří	165	23. 10. 1933	18. 2.
Čech František	344	2. 12. 1902	8. 3.
Musilová Růžena	116	21. 6. 1910	28. 4.
Ubrychová Anna	241	25. 10. 1908	9. 5.
Paulová Marie	R 7	13. 7. 1911	29. 6.
Vodnárková Marie	65	26. 8. 1903	2. 7.
Noskova Marie	41	2. 3. 1903	2. 7.
Tichý Josef	267	13. 4. 1942	10. 7.
Zlatník Jaroslav	333	16. 11. 1907	3. 9.
Makovičková Božena	83	11. 11. 1901	8. 9.
Barloňová Vlastimila	281	3. 7. 1903	5. 10.
Hák Miloslav	166	30. 4. 1913	8. 11.
Lajčová Anna	68	24. 12. 1913	27. 11.
Štefan František	70	11. 11. 1914	2. 12.

Hanousková Anna	150	17.8.1910	18.12.
Exner Miloslav	R 14	6.5. 1933	11.12.

Narození:

		č. pop.	nar. dne
Zdeněk	Hanzlík	270	19.2.
Klára	Štěpánková	352	22.2.
Pavel	Černý	201	17.2.
Kristyna	Václavíková	312	28.2.
Markéta	Klázarová	300	20.4.
Dagmar	Tauchmanová	111	21.4.
Veronika	Bachtíková	150	8.5.
Lucie	Mačková	264	21.6.
Tomáš	Klouček	156	20.6.
Daniel	Jerdinským	198	29.6.
Jan	Grund	R 30	31.8.
Marie	Klímová	354	9.9.
Miroslav	Müller	100	5.10.
Lenka	Rösslová	305	4.10.